

Izhaja vsak de-
lavnik popoldneCENE PO POŠTI:
za celo leto K 144—
za pol leta K 72—

NOVIČAS

Drobnitve in upravnitve v Ra-
pitoriji ulici Štev. 6 — Telefon
Drobnitve Štev. 30 — Telefon
Upravnitve Štev. 328 —CENE PO POŠTI:
za četrt leta K 36—
za en mesec K 12—

V UPRAVI STANE MESEČNO K 10—

DELA VSKI LIST

POSAMEZNA ŠTEVILKA 80 VIN.

Kapitalistični mir.

Zopet se zbero v Washingtonu zastopniki velesil, ki so izšle iz pretekle svetovne vojne kot zmagovalke, da se posvetijo o tem, kako zagotoviti mir na svetu, da bi gospodje velekapitalisti mogli nemoteno eksploatirati dalje tako premagance kakor nevtralne in male zavezniške države.

V prvi vrsti se bo šlo v Washingtonu za Kitajsko.

Japonska je svetovno vojsko izrabila v to, da zasede bivšo nemško interesno sfero na Kitajskem in se ugnjezditi v vzhodni Sibiriji. Amerika pa je porabila priliko vojne napovedi Nemčiji v zadnjem letu svetovne vojne za to, da je povečala svoje brodogradilne in ustvarila mobilizacijski aparat, s pomočjo katerega lahko v par dneh postavi na noge enomilijonsko armado. To vse zato, da se v slučaju potrebe pomeni z Japonsko v svrhu obvladavanja Daljnega vzhoda in ji pripravi žalostno usodo Nemčije.

Stvar pa ni lahka. Na vzhodu je istako silno interesiran angleški in francoski velekapital. Zato so državni entente prišli na misel, da bi se bilo boljše pogoditi nego ogroziti obstoj celega izobraženega sveta z novo svetovno vojsko. Izmislili so si, da bodo v Washingtonu razpravljali o razorožitvi, v resnici pa si bodo razdelili med seboj ogromno Kitajsko, ki trpi na polni notranji anarhiji. To se bo seveda zgodilo pod lepo pretvezo, da treba Kitajsko finančno podpreti. O razorožitvi pa ne bo niti govora, razum če se Francozom odstopi v trajno last vse ozemlje do Rena in Nemčija gospodarsko popolnoma zaslužnji, tako da se sploh ne bo mogla geniti in bo celo vsa njena notranja politika stala pod kontrolo francoskih bankirjev.

Mir, ki ga hočejo zagotoviti velesile entente, sloni na trajnem zaslužjenju drugih narodov. Ta mir naj plača Nemčija s svojo eksistenco, Rusija in Kitajsko s svojo trajno democijo, Turške dežele s popolno gospodarsko odvisnostjo od Londona, Pariza in Rima. To je mir, ki sloni na nemoteni podlagi, ki ni nič boljše nego mir, katerega je svojčas hoteli ustanoviti na svetu Germanija, to je mir, ki nima za svoje podlage pravice, svobode in solidarnosti celega človeštva, marveč je le sredstvo za brezobzirno izkoriščanje slabših.

Mir, za katerim stremi po vojni izkoreninjavati ljudstvo, je čisto drugačen. Ta mir, ki mu bo podlaga mednarodna pravica in medsebojna ljubezen ter stremenje za izboljšanjem resnične človeške kulture, intelektualnega in moralnega napredka, si bodo mase prej ali slej same izvojevale. To pa ne bo drugače mogoče nego na razvalinah sedanega krivičnega mamoništvinega svetovnega reda!

Poboji v Italiji.

Rim, 10. nov. Na Piazza Vittorio Emanuele je prišlo danes popoldne do spopada med komunisti in fašisti, pri čemer so izgrezniki streljali. Pri tem je bil ubit en komunist in ranjena dva fašista.

LJUDSKO GLASOVANJE V BURGEN-
LANDU.

Dunaj, 10. nov. Zunanji odsek je imel danes popoldne sejo, na kateri je zvezni kancelar dr. Schober obširno poročal o sedanjem stanju zapadnomadžarskega vprašanja. Kakor javlja yPolitische Korrespondenz, je vojni minister Mächter poročal o vojaških pripravah za zasedbo Burške. Odsek ni storil nobenega sklepa, ker je dobila vlada že po sklepu odseka z dne 18. okt. potrebna pooblastila. Izrazila se je soglasna želja, da naj se kar najhitreje zadobi odobritev s posebnimi določbami o ljudskem glasovanju v Šopronju in okolici dopolnjeno s beneškega protokola.

MEDNARODNO SODELOVANJE.

London, 9. nov. Na banketu v mestni hiši je lord Curzon v svoji napitnici diplomatskemu zboru opozarjal na rastoče mednarodno razumevanje in skupno delovanje, kakor kažejo to zveza narodov in washingtonska konferenca, ter je dejal, da je skupno mednarodno postopanje edino sredstvo proti vsej nesreči, katero trpi svet.

Minister prodaja svinčene državne rudnike
brez privolitve parlamenta.

Belgrad, 11. nov. (Izv.) V poslanskih krogih vlada veliko razburjenje radi samovoljne prodaje svinčene rudnika v Mežici in Zabukovcih. Prodajo teh rudnikov je izvršil na lastno pest minister za šume in rude demokrat dr. Krizman, ne da bi

preje to predložil narodni skupščini, kakor je to predpisano. Govori se o raznih aferah, ki so s temi prodajami v zvezi. Poslanec bodo radi tega vložili ostro interpelacijo in zahtevali pojasnila.

Opozicija v radikalnem klubu proti demokratom
se jači.

Belgrad, 11. nov. (Izv.) Na sinočnji seji radikalnega kluba so mnogi govorniki ostro napadali ministrskega predsednika Pašića, češ, da se njegova politika nikakor ne strinja z interesi radikalne stranke. Med govorniki proti koaliciji z demokrati sta bila predvsem dr. L. Marković in dr.

Velizar Janković. Dr. V. Janković je naglašal, da mora radikalni klub gledati, da pride na vsak način v stik z drugimi klubi. Interesantna je tudi zahteva Tričkovića, da naj vlada takoj odstopi in naj prevzamejo ministrstva druge zmožnejše osebe.

Madžarska izganja komuniste v Rusijo.

Budimpešta, 10. nov. Neka lokalna korespondenca poroča: Drugi transport komunistov je nastopil davi potovanje v Rusijo. Madžarske oblasti so hotele izročiti komunistu Szaba Čehom, vendar ga Čehi niso hoteli sprejeti. Komunisti, 59 po številu, so se morali nato vrniti v Budimpešto.

Što. Ministrstvo zunanjih poslov je nastopilo potom madžarskega poslanika v Pragi pri češkoslovaški vledi, da izvrše Čehi svoje pogodbenne obveznosti in skrbje za nadaljni transport. Komunisti odpotujejo najbrže zopet v par dneh.

Veliki sneženi zameti na Hrvatskem.

Gospić, 11. novembra. (Izv.) Radi velikanskih snežnih zametov je ves promet med Gospićem in Ogulinom ustavljen.

Belovar, 11. novembra. (Izv.) Velikanski snežni zameti so prekinili ves promet med Belovarom in Križevci.

Zagreb, 11. novembra. (Izv.) Iz vseh krajev Hrvatske prihajajo poročila o velikih snežnih zametih. Vlaki prihajajo z velikimi zamudami. Ponekod pa je sploh ustavljen vsak promet.

Trgovina z valutami —
monopol.

Belgrad, 11. novembra. (Izv.) V finančnem ministrstvu se dela na novi uredbi, glasom katere bo trgovina z valutami in devizami monopolizirana in bo te kupčije smela izvrševati sama Narodna banka. Izdelan je že približen pravilnik in se vršee pogajanja z Narodno banko.

Občinsko sodišče za po-
bijanje draginje v Ljubljani.

Da bode moglo sodišče res vršiti svojo dolžnost, je v prvi vrsti potrebna podpora občinstva, ker brez podpore občinstva osobito konsumentov sodišče samo ne more zasledovati ali izslediti izkoriščevalcev današnjih neurejenih gospodarskih razmer. Da bode občinstvo, o delokrogu sodišča informirano, prinašamo izvešček najvažnejših prestopkov in kazni, ki jih sodišče za pobijanje draginje zasleduje in kaznuje.

Kdor nima označenih cen življenskih potrebščin v trgovini ali na trgu ali jih noče izobesiti na vidnem kraju, se kaznuje z zaporom od 10 dni do 3 mesecev in v denarju od 1000 do 10.000 dinarjev.

Kdor kopači življenske potrebščine v večji količini, nego jih sme po obsegu svoje trgovine običajno imeti, se kaznuje z zaporom od 1. meseca do 1. leta in v denarju od 25.000 do 200.000 dinarjev. Kdor naredi potrebščine nerabne, da bi zmanjšal njih količino ali omejil njih prodajo, ali kdor ponuja višjo ceno od navadne, zato da bi si pridobil prvenstvo med kupovalci, se kaznuje z zaporom od 10 dni do 3 mesecev in v denarju od 1000 do 50.000 dinarjev.

Kdor prodaja življenske potrebščine preko cen, ki so določene, se kaznuje z zaporom od 1. meseca do 1. leta in v denarju od 25.000 do 200.000 dinarjev.

Isto kazen dobi, kdor krivo tehta ali zmanjšuje porcije pri prodaji.

Kdor kupuje življenske potrebščine plačevajo višje cene nego jih je določil občinski odbor, se kaznuje z zaporom 10 dni do 3 mesecev in v denarju od 1000 do 10.000 dinarjev.

Kdor se bavi z verižno trgovino življenskih potrebščin ali se spušča v druge nečedne spekulacije, ki merijo na podraževanje cen življenskih potrebščin, se

kaznuje z zaporom od 6 mesecev do 5 let in v denarju od 50.000 do 200.000 dinarjev. Za življenske potrebščine se smatrajo: hrana (semkaj spadajo tudi živali, namenjene za klanje), obleka, obutev, kurjava razsvetljava in milo kakor tudi material za izdelavo teh predmetov.

PAPEŽEV NUNCIJ V ZAGREBU.

Zagreb, 11. novembra. (Izv.) V Zagrebu se mudi papeški nuncij dr. Cherubini in djakovski nadškof dr. Aksamović.

NOBLOVA NAGRADA.

Stockholm, 10. nov. Švedska akademija je sklenila, da podeli Noblovo nagrado za literaturo za l. 1921 Anatolu Franceu.

NEMCIJA IN REPARACIJE.

Berlin, 10. nov. (Wolff.) Popoldne je sprejel državni kancelar v navzočnosti zastopnikov prizadetih državnih resortov reparacijsko komisijo, ki je dospela v Berlin. V nagovoru, ki je imel le uvod, značaj, je podal državni kancelar kratek pregled finančnega in gospodarskega položaja Nemčije, pri čemer je zavrnil po nekaterih inozemskih listih razširjeno vest, da nemška vlada namenoma pospešuje padece marke. O poteku nadaljnjih pogajanj in o tem, koliko časa bo trajal, se sedaj še ne more ničesar povedati.

Skopuh.

Spisal Henrik Conscience — prevel M. J. (Dalje.)

»Tis me torej išče?« je premišljala, »kaj naj pa to pomeni? Nekaj se je moralo zgoditi, ali pa se nekaj odločilnega pripravljajo. Vem, da se me boji; trepetajo, če me vidi. Gotovo ne pride vsled prijateljskih nagnjenj. To je kača, ki se skriva. O, le pazi Kaet, zvita je in znala bi te na ta ali oni način prevariti. No, videli bomo, kaj namerava.«

Približala se je koči in vstopila, nagovorivši Tisa z naslednjimi besedami.

»Aj, glejte no, kje bi si bila mislila, da boste še nekoč sedeli v moji borni koči. No, pa ker ste že tu; česa pa želite?«

»Sedite, Kaet,« je odvrnil Tis, ki ga je spraval ponosni ton samozvestne vdove skoro v zadrego, »v neki resni zadevi se moram z vami pomeniti.«

»Čujem; toda bodite kratki, ker nimam mnogo časa.«

»Glejte Kaet, vem da ste revni; smi-

Včerajšnja seja občinskega sveta.

Včeraj se je zaključila proračunska debata v mestnem svetu ljubljanskega. Bila burna, kar se v tej zbornici le malokdaj dogaja. Demokratije so prišli na sejo z očitnim namenom, da zavlačujejo razprave ter povzročajo politične spopade in tako otežujejo stvarno delo. Ko so na prva izzivanja dobili zaslužen odgovor, se je večina nato omejila na strogo stvarnost vključ neprestanemu izzivanju liberalcev. Prizori, ki so se včeraj odigrali v mestni dvorani, so bili taki, da jih moramo le obžalovati. Krivdo nosijo tisti, ki so jih povzročili. Vključ vsemu temu pa je večina sprejela celo vrsto eminentno socialnih predlogov, ki jih bo ljudstvo z veseljem pozdravilo. Vprašanje mestnih delavcev, mestna razsvetljava, novi viri dohodkov, ki ne obremenjujejo delovnega ljudstva, aprovizacija z mlekom — vse to je tvorilo vsebino včerašnjih pozitivnih sklepov.

Sedanja večina, ki bi jo liberalci radi z intrigami razbili, kar je dr. Triller sam priznal, se ni strnila v koalicijo za to, da bi držala štago — eni ali drugi stranki, marveč zato, da pozitivno izjavi socialni in gospodarski program vseh treh strank. Zato so se govorniki večine v proračunski debati omejevali na kratke ugotovitve, da ne tratijo časa namenjenega delu, s praznim govorjenjem.

Naj sledi poročilo!

Seja dne 10. novembra 1921.

Sejo odpravi župan dr. Perič in naznani, da je obč. svetnik dr. Jamar odložil svoj mandat. Namesto njega se je pozval v obč. svet dr. Viktor Peterlin. Ker je dr. Jamar res bolehen, se ni globa radi odstopa ne naloži.

Delavske prošnje.

Župan dr. Perič naznani, da je dobil veliko število prošnji iz vrst mestnega delavstva. Prosi, naj se izvoli poseben odsek, ki naj te prošnje pregleda. V odsek se izvolijo obč. svet.: Kremenčar (SLS), Kralj (JSDS), Rupnik (NSS) in Turk (JDS). (V tem smislu je v torkovi seji vložil predlog obč. svet. Orehek (SLS).)

Elektrika in banke.

Župan dr. Perič prečita poročilo ravnateljstva mestne elektrarne, ki naznani, da se mora poraba elektrike zopet omejiti. Obč. svetnik Orehek (SLS) poroča, da upravni odbor elektrarne zahteva, naj se bankam in bančnim zavodom prepove uporaba luči po 4. uri popoldne, ker bi se na ta način pridobilo 1000 žarnic. Dr. Triller se oglasi proti, češ da banke s šesturnim delom ne morejo dovršiti svojih poslov. Župan Perič in svetnik Orehek ugotovita nasprotno. Bančno uradništvo se v popoldanskih urah brez potrebe izkorišča.

Stanovanjski svet.

Župan dr. Perič naznani, da je vlada imenovala svoje prisednike v stanovanjski svet.

Zastavljalnica.

Uradništvo mestne zastavljalnice zahteva vsled napadov v listih, naj se uvede preiskava. Sledi viharna razprava. Obč. svetnik Tavčar (NSS) zahteva, naj izvede revizijo knjigovodstva s strokovnjaki. Ko je bila liberalna večina zaprla zastavljalnico je povzročila 127.500 kron izgube na obrestih.

lito se mi in če bi vam mogel zboljšati vaše stanje, bi bil odkritosrčno vesel.

»Tako?« se je vдова zasmehljala, »ali ste imeli tudi prošlo zimo dsmilenje, ko ste tako grdo ravnali z mojo ubogo Miciko in me vrgli čez prag kot psa?«

»Pozabite to, Kaet, časi se spreminjajo in z njimi vred tudi ljudje. Kesam se, da sem bil z vami tako krut in rad bi popravil, če je mogoče. Zdaj vam lahko pomagam in stojim ob strani, če le ne odklopete moje podpore.«

Žena ga je nezaupno pogledala, rekla pa ni ničesar, čeravno je on pričakoval odgovora.

»Če bi vam preskrbel denar,« je nadaljeval, »da bi lahko ubranili sebe in svoje otroke pomanjkanja, ali bi mi bili hvaležni?«

»Hočete dajati miloščino?« je vprašala vдова.

»Ne, več kot to. Gotovo vam je znano, da sem glavni dedič starega strica Jana. Tudi vi imate po svojem pokojnem možu pravico na svoj del, ali vsaj mislite tako. Ker pa ste vedno že vnaprej vedeli, da ne

Nadaljevanje proračunske razprave.

Dr. Triller predlaga, naj se vsi sklepni računski odobri en bloc. Sprejeto.

Otvori se po poročilu poročevalca Oreška (SLS) razprava o proračunu vodovoda, plinarne in elektrarne. Dr. Triller iomi kopje za liberalce v vprašanju elektrarne. Padajo ostri medklici. Dr. Trillerja najprej krepko zavrne obč. svetnik Ogrin (SLS). Nato obč. svetnik Kremžar (SLS) naglašuje, kako je šlo vse stremljenje bivšega kranjskega deželne odbora za tem, da se vodne sile dežele socializirajo. Tem načrtom se je iz zasebnega interesa trdovratno upirala kapitalistična družba Leykam-Josefthal, katero je v njenem boju proti dežel. odboru iz vseh sil podpirala bivša narodno-napredna stranka, ki je tako poglavalna v ta vrtnice tudi ljubljansko mestno občino. Demokrati kriče, nakar jih obč. svetnik Kremžar opomni, da obč. zbornica ni gostilna. Obč. svetnik, dr. Stanovnik (SLS) istotako spominja gospode na desnici, kako so iz samega strankarstva vedno nasprotovali najkoristnejšim načrtom samo zato, ker so izšli iz vrst SLS. Bivša večina obč. zastopa je 40 let vodila malenkostno politiko in živel od rok v usta. Ista gospoda skuša sedaj ovirati tudi delo sedanje koalicije. Govori še dr. Ravnihar, nakar se proračun odobri.

O mestnem zakladu

pod obširno poročilo obč. svetnik Kocmur. Proračun za čas od 1. julija 1921 do 30. junija 1922 izkazuje 15.408.670 kron potrebnosti in 7.358.688 kron pokritja. Primanjkljaj znaša torej 8.049.982 K.

Pokritje primanjkljaja.

Poročevalec finančnega odseka poda v pokritje primanjkljaja sledeče predloge:

1. Užitinska (trošarinska) črta naj se premešča na dejansko mejno črto ljubljanske mestne občine.
2. Izposluje naj se nadaljno pobiranje občinskega davka na prenočišča v dosedanjih izmeri.
3. Izposluje naj se nadaljno pobiranje občinskih kanalskih pristojbin v dosedanjih izmeri.
4. V mestnih vojašnicah se na temelju stanovanjske naredbe takoj poviša najemnina do najvišje dopustne mere; obenem naj se uredi vprašanje o prodaji vojašnic.
5. Istotako se temeljem stanovanjske naredbe zvišuje najemnine v palači meščanske imovine in v drugih mestnih hišah.
6. Občinske doklade podjetjem, ki morajo polagati javne račune, se zvišajo od 65 na 100 %.
7. Uvedejo naj se obč. doklade na osebno dohodnino začeti pri 60.000 K letnih dohodkov, o čemer so draginske doklade in nabavni prispevki doklad prosti.
8. Uvede naj se občinski davek za obisk gostiln in kavnar po 10. uri oziroma 11. uri zvečer; vsaka oseba, ki se nahaja po tej uri v gostilni oziroma kavnarni, mora plačati 1 dinar davka, in to tudi osebe, za katere plačuje kdo drugi. Plačila oproščeno je samo prometno osebje, ki je v službi in ne pije alkoholnih pijač; v lokalih, kjer se prodajajo samo jedila brez alkoholnih pijač, se davek ne pobira.

Za mestne reveže.

Finančni odsek predlaga:

1. Denarne podpore mestnim revežem naj se zvišajo.
2. Izvede naj se revizija ubožcev, ki prejemajo denarno podporo; tisti, ki se sami lahko preživljajo, naj se izločijo oziroma naj se jim drugič zagotovi obstanek.
3. Beračenje v Ljubljani naj se kolikor mogoče omeji; ubožni odsek naj izloči v to svrhu primerne predloge.

Za pokritje večjih stroškov, ki utegnejo znašati do 10 milijonov kron, naj se poskrbi že sedaj.

Davek na vozila.

Finančni odsek predlaga: Izposluje naj se dovoljenje za nadaljno pobiranje občinskega davka na vozila v dosedanjih izmeri.

Razprava.

Dr. Triller zavira razne očitke proti demokratski stranki in kaže na njene zasluge v mestni aprovizaciji. (Dr. Stanovnik: Samo računov nimamo!) Aprovizacija je pritrjena 1.500.000 kron. Bankrotstva v Sloveniji ni. Ribnikar je prisilil banke, da grade stanovanjske hiše. (Dr. Stanovnik: Lahko, ko mu je za to dr. Gosar napravil

boste dobili ničesar, ste me že od nekdaj sovražili in me gledali mrčno. Toda zdaj lahko spoznate kako naklonjen sem vam, kajti prišel sem, da vam odstopim vaš delež.)

Žena je bila kar se da začudena.

»Da, je Tis nadaleval, če bi vse poddedoval jaz ali kdo drugi, vi gotovo ne bi ničesar dobili, kajti vaše zahteve so dvomljive in se jih da le z največjimi stroški podpreti in dokazati. Ker pa ste izmed vseh pri ostalih naslednikov starega Jana najbolj potrebni in se nahajate v resnični revščini, prihajam zdaj kot usmiljen pošteni, da vam prostovoljno odstopim tisti del, o katerem pravite, da pripada vam. Prihajam, da vam privolim v vašo dvomljivo pravico, ne da bi od vas zahteval dokazov ali pa izpričevanja. No, kaj pravite?«

»O, kako dobi ste; nikdar ne bi si mislila kaj takega. Toda mislite li resno, odkrito, kar govorite?«

»Kaki vzroki bi me naj napotili k temu, da sem se vam ponudil, če ne rešite sočutje z vašo resnično bedo. No, kaj, ali hočete mojo pomoč?«

»Z veseljem, s hvaležnostjo, s pristrano hvaležnostjo, Tis,« je odvrnila žena, resnično ganjena.

načrti!) Končno se dr. Triller izjavlja proti dokladam delavstvu, kakor jih je predlagal obč. svetnik Orehek, kakor tudi proti dokladam vpojencem. Demokratska stranka bo glasovala proti proračunu.

Obč. svet. Kralj (JSDS) navaja, kaj bi se moralo še nujno izvesti.

Poročevalec Kocmur se čudi demokratom, ki so v odsekah glasovali za predloge, sedaj pa v plenumu iste predloge odklanjajo. Toliko časa se je delo obč. sveta zavlačevalo, sedaj treba hiteti in delati. Pripravljen je treba biti tudi na žrtve. Delavci pa potrebujejo novega službenega reda; prehrana bo zahtevala novih kreditov. Hišno-najemniškega davka se odsek ni lotil. (Dr. Triller: »Mi bi ga oumogotili, ker bi šli vnu!« — Župan dr. Perič: »Ako nas izsilite iz dvorane, nam ostane samo še ulica!«) Nujna je zgradba novega magistrata in elektrarne.

Obč. svetnik Rupnik (NSS) zahteva komunaliziranje električne železnice in izjavi, da bo njegova stranka brezobzirno stremila za uresničenjem svojega komunalnega programa.

Obč. svetnik Tavčar (NSS) izjavlja, da bo njegova stranka glasovala za proračun.

Izjava kluba SLS.

Dr. Stanovnik poda kot načelnik naslednjo izjavo kluba SLS:

»SLS bo glasovala za proračun, ker smatra sprejetje obč. proračuna za podlago rednega obč. gospodarstva. Opozicija v tej zbornici nas sili, da se danes pri proračunu vzdržimo debate, ker je ta opozicija — bivša večina — preprečila, da občinski svet ljubljanski ni mogel pravočasno rešiti proračuna in da se je občinsko gospodarstvo nahajalo skoro pol leta v ex-lex stanju, ker se občinski svet ljubljanski po zaslugi JDS ni mogel konstituirati. Protestiramo proti sabotiranju obč. sveta od strani JDS in izjavljamo, da bo naš klub SLS glasoval za proračun in za vse predloge finančnega odseka, ker hoče s tem zagotoviti mestni občini ljubljanski redno gospodarstvo. Naš program pozna ljudstvo, s sprejetjem proračuna prevzema združena koalicija posle občinskega gospodarstva ter bo v dejstvu izvedla svoj program.«

Obč. svet. Jeglič (SLS) pripotoča znatno zvišanje šolskih določb, obč. svet Ogrin (SLS) pripotoča, naj se določba pasjega davka, da so psi čuvaji davka prosti, res tudi izvršuje.

Glasovanje o proračunu.

Župan dr. Perič odredi glasovanje o proračunu in predlogih finančnega odseka. Proračun in vsi predlogi so bili sprejeti z vsemi glasovi koalicije.

Mlačno vprašanje.

Obč. svet. Kocmur interpellira nato g. župana zaradi fermana, katerega je bil razposlal tržni nadzornik prodajalcem mleka. V tej okrožnici je tržni nadzornik pretil z globami, do česar nima pravice. Okrožnica naj se ukine in postopa proti razpošiljatelju, ako je kršil svojo dolžnost.

Župan Perič pojasni, da je določil dva občinska svetovalca aprovizacijskega odseka, ki naj stojita g. tržnemu nadzorniku ob strani in brez katerih g. nadzornik ne sme ničesar ukrepati. Pozove enega teh gospodov — obč. svet. Kremžarja — naj poda pojasnila.

Obč. svet. Kremžar poroča: Ko se je obč. svet konstituiral, smo imeli proti načrtu g. tržnega nadzornika pomisleke, ker gre za važen aprovizacijski predmet: mleko. Potrebna je predvsem tična pogodba z mlekarsko družbo, ki je zasebna družba. Aprovizacijski odsek je nato sklenil, da se osnove za to vprašanje poseben pododsek, v katerem je poleg g. tržnega nadzornika poslal obč. svetnika Tavčarja in Kremžarja. Ta pododsek je doslej določil glavne določbe, ki bi jih morala obsepati pogodba z mlekarsko družbo. Tako aprovizacijski odsek kakor pododsek sta bila soglasnega mnenja, da se brez vednosti in odobrenja aprovizacijskega odseka in g. župana ne sme ničesar ukrepati. Sedaj pa izvemo za okrožnico g. drž. nadzornika, s katero ukazuje mlekarjem, da morajo jemati mleko od mlekarske družbe in ga prodajati po 9 K, dočim mlekarne mleko od zasebnih dobaviteljev in zadržug prodajajo po 8 K. Druga samolastnost je pa ta, da se pobiranje mleka ne le na Gorenjskem ampak tudi v Ljubljani okoli organizira pod naslovom mestne mlekarne za zasebno mlekarsko družbo še preje, predno je sklenjena kaka pogodba. To je zelo kobiljivo, ker se ne smemo prenačiti. Kakor sem poučen, snujejo mlekarske zadruge svoje novo zvezo, ki bi bila morda tudi pripravljena, dobaviti mleko za Ljubljano. Pridružujem se nazoru g. Kocmurja in prosim g. župana, da s primernimi ukrepi prepreči v bodoče vsako samolastnost v tem vprašanju. — Obč. svetnik Tavčar se pridruži mnenju svet. Kremžarja.

Obč. svet. Marn (JDS) zahteva, naj se v Gasiškem društvu izvede revizija, ker se je izvršilo veliko povečanje; predlaga, naj župan v določeno komisijo imenuje tudi gg. Turka, Barleta in kakega računskega uradnika.

Župan odgovori, da mu o tem še ni ničesar znanega. Ko dobi poročilo, bo imenoval komisijo po lastni previdnosti.

Obč. svet. Kocmur: Prosim g. župana, naj gotarjih gospodov ne imenuje v komisijo, marveč tri druge. Ti naj potem ne preiščejo samo tega povečanja, ampak tudi stvar s premogom in demobilizacijskim blagom. (Klici: In z avtomobili! Kaj pa to pomeni?)

Župan Perič nato zaključuje sejo ob 9.15.

DANAŠNJA PREDBORZA.

Zagreb, 11. novembra. (Izv.) Ob četrt na 1. uro so na zagrebški predborzi notirali sledeči kurzi: Italija 12—12.70 (slaba tendenca), Praga 3.30, Berlin 1.15—1.22, dolarji 280—310, Pariz 22—23, Budimoešta 29—30, Dunaj 5.30—5.50.

Dnevni dogodki.

— Zopet ena o varčevanju. Čitamo v »Politiki«: Vojno ministristvo je sklenilo z neko angleško firmo v Bradfordu kupčijo 200 tisoč metrov navadnega sukna po 68 dinarjev meter. Za prevzetje tega blaga je ministristvo poslalo posebno komisijo. Člani te komisije se nahajajo na Angleškem že od meseca maja; imajo brezplačno vožnjo po Orient-expressu, 3000 din. za obleko in 3 angleške funte dnevnice. Koliko stane meter tega blaga šele danes, ko velja en funt 1200 kron?

— Pogrešno varčevanje. Belgrajska »Tribuna« od 8. t. m. se čudi, kako da ministrski svet ni dovolil zaprosenih kreditov za prehrano siromašnih krajev in sklepov: Država misli, da bo prihranila pri splošnih izdatkih, če ne da kredita za prehrano, a pričakuje, da bi moglo priti do tega, da bo v teh krajih morala ravno vsled tega pomnožiti število orožništva, za katero se bo seveda — našel kredit. — Podpišemo.

— Smrtna nesreča v Zagorju. Dne 7. novembra se je zgodila v rudokopu v Zagorju strašna nesreča. 25 letni strojnik Iv. Zerkot iz Toplice 124 je delal pri stroju, kar je počila pri stroju cev in para je ožgala Zerkotu spodnji del života in roki. Smrtno-nevarno ožganega Žerkota so prepeljali na dermatološki oddelki civilne bolnišnice v Ljubljani, kjer je revež 10. novembra ob 1. uri ponoči umrl.

— Zanesljiv čuvaj. Te dni je neka komisija pregledovala neko kaznilnico v Srbiji, iz katere so jetniki neprestano uhajali in pobegli. Med ostalimi je ta komisija konstatirala tudi to, da je glavni stražnik te kaznilnice znan razbojnik, ki je obsedel že precej let po raznih jetnišnicah.

Avstrija znižuje število državnih nameščenecv. Zvezni svet je podal narodni skupščini načrt zakona za zmanjšanje števila uradnikov, ki se tiče vseh državnih nameščenecv, tudi odpravnih, ter osebje določbo o zmanjšanju števila službenih mest, izpremembo mest in ugodnosti pri prostovoljnem izstopanju iz aktivne službe. Predlog pravi tudi, da skoz tri leta ne bo sprejet noben nov uradnik.

Požar, ki ga je začel meteor. Iz Pariza poročajo: V vasi Lespinasse pri Périgneuxu so opazili v noči na petek meteor, ki se je razletel ob silnem poku. En drobce je padel na streho neke koč, jo pridrli in povzročil požar.

Ženske v pravosodni službi na Češkem. Pravosodni minister Dolansky je dejal v zbornici, da so se ženske dobro obnesle v pravosodni službi na Slovaškem, kjer je primanjkovalo moških moči. Tudi v občinski kontroli so ženske zastopane, tako da se vidi, da je pravosodna uprava v tem pogledu ženskam pravična. Minister je za to, naj se ženskam ne zapira sodnijska kariera, ampak predlaga, da morajo tudi ženske dovršiti vse tiste težke pripravljalske študije, da bi pokazale taisto zmoglost kakor moški.

Ljubljanski dogodki.

Ij Organizacija javnih nameščenecv, somišljenikov SLS javlja, da se vrši v soboto, dne 12. t. m. ob pol 8. uri zvečer v Jugoslovanski tiskarni, III. nadstropje, 11. redni občni zbor s sledečim sporedom: 1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo revizorjev. 5. Sprejem in odobrenje poročil. 6. Volitev novega odbora. 7. Slučajnosti. V slučaju ob napovedani uri premalo navzočih članov, se vrši občni zbor v vsakem slučaju pol ure pozneje. Dolžnost je vsakega našega člana, da se občnega zbora sigurno udeleži. — Odbor.

Ij Zaplembe se množe. V zadnjem času se množe v Sloveniji zaplembe časopisov. Po »Naši Moči« je prišel na vrsto »Avtonomist« in včeraj je policija zaplenila vso izdajo Stefanovičevih »Delavskih Novic«.

Ij Porotne razprave se prične v Ljubljani v ponedeljek 21. novembra.

Ij Krompir za Ljubljano. Občinstvo se opozarja, naj pošlje kakor hitro mogoče po krompir v barako za šolo na Ledini, Kotnikova ulica, ker mestna aprovizacija vsled mroza ne bo nabavila nikakega krompirja več.

Ij Invalidni nadpregled. Vsi oni, ki so se v Ljubljani v vojaškem uradu (Mest. dom) priglasi za invalidni nadpregled, pridejo k nadpregledu v dnevih od 12. do 17. nov. 1921. Nadpregled se vrši v vojašnici vojvode Mišiča (Trg Tabor) v Ljubljani in sicer v sledečem redu: Dne 12. nov. pridejo na vrsto od A do E, dne 13. (samo dopoldne) od F do I, 14. nov. od J do L (Leber), 15. nov. od L (Ledenik) do O, 16. od P do S (Stiasny) in dne 17. od S (Stopar) do Z. Tozadevne pozivnice se priglasišnim dostavljajo. Če bi pa kdo izmed njih, ki so se v Ljubljani priglasi, ne prejel pozivnice do onega dne, kakor določa zgoraj navedeni red, naj se istega dne dopold. do 10. ure zgasi v vojaškem uradu (Mestni dom), od

nosno če bi se kdo zaradi bolezni ne mogel odzvati pozivu, mora to naznaniti mestnemu vojaškemu uradu in navesti vrsto bolezni. Člen 8. tozadevne ministrske naredbe se glasi: »Kdor ne pride pravočasno na pregled in ne opraviči izostanka niti v enem mesecu od dne, ko je poslovala komisija v njegovem kraju, temu se ustavi kredit za izplačevanje pokojnine in doklad do novega pregleda.«

Ij Pomanjkanje masti v Ljubljani je veliko. Tako sodijo naivni reveži. Gospod Predovič ima kar dva vagona masti v Ljubljani na razpolago, pa je ne vrže na trg. Ali res čaka da bo po 100 K, kakor se govori? Sedaj smo radovedni, kdo je v Ljubljani višja oblast, ali g. Predovič ali oni, ki izdaja odloke in naredbe?

Ij Onim, ki stanujejo v vagonih. Na Sv. Petra cesti, hišna št. 43 je bilo to dni izpraznjeno stanovanje. Iz njega hoče g. Mencinger sedaj narediti skladišče in je storil že vse potrebne korake za prezidavo. Opozorjamo na to početje novi občinski stanovanjski urad in pa družine, ki še vedno zmrzujejo po vagonih.

Naša društva.

d Ljubljana—Sv. Jakob. Današnja telovadba odpade. Prihodnja telovadba se naznani. V nedeljo sestanek vseh bratov v Prosveti ob 7. uri. — Načelnik.

d Krakovo-Trnovo. Danes ob pol 8. uri zvečer važna odborova seja Gospodar. in izobraževalnega društva. Udeležba obvezna.

Kultura.

k Stoletnica ruskega pisatelja F. M. Dostojevkega. Zadnji dan m. m. je minulo sto let, kar se je rodil slavni ruski pisatelj F. M. Dostojevski. Kakor politik je bil Dostojevski imperialist in pravoslavni romantik, a kakor pisatelj do poslednjega časa blaziran problematik, poln temnih iracionalnih strasti in blodenj pa poleg tega najgloblji psiholog vseh časov in vseh narodov. Dostojevski je veroval, da bo njegov ruski narod, veren kakor je, odkupil Evropo, da bo odrešil Evropo kakor je Kristus odrešil ves svet. — Njegova slava dela so prevedena v vse svetovne jezike. Nekateri njegovi umotvorji so preloženi tudi v slovenščini ter je slavni pisatelj kolikor toliko tudi v Sloveniji precej znan.

Gospodarstvo.

— Konkurs velike italijanske uvozne in izvezne družbe. Filialka milanske uvozne in izvezne družbe »Granaria« v Braji s 96 milijoni primanjkljaja je ustavila svoje poslovanje in vse uradništvo in služabništvo odslovila.

— Pridobivanje zlata in srebra v Češkoslovaški narašča. Lansko leto so pridobili 272 kg zlata ter 21.153 kg srebra, proti 198 kg zlata in 18.069 srebra l. 1919. — Zaloge zlata v Kremenici ob koncu lanskega leta so znašale 98 kg zlata ter 1512 in pol kg srebra.

— Belgija se boji nemškega uvoza. Kakor smo že povedali na tem mestu, nemška marka zadnji čas jako pada. Ker se torej belgijska vlada boji, da bi se zbog tega nemški izdelki preveč ne uvažali v deželo, je sklenila, da bo na vse predmete nemške industrije še večjo carino navadila. Da se bode potemtakem uvozilo v Belgijo manj nemške robe, je jasno ko beli dan.

Štirn „NOVI ČAS“

r Stavba železobetonskih vagonov. Stavbinsko podjetje ing. Vlick je stopilo v stik z Ringhofferjevimi zavodi in arzenalom v Koprivnici za izdelovanje vagonov iz železa in betona. Poleg tega se je ustanovil sindikat za stavbo ladij iz železa in betona. Vprav zdaj izdelujejo tako ladijo v Kremsu na Donavi. Nosnost omenjene ladje bo znašala 700 ton.

Urednik in odgovorni urednik Franc Kremžar.

Izdaja konzorcij »Novega Časa«.

Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

K razpisu obli:	F. BRUMAT	K razpisu obli:
	LJUBLJANA	
	Osakrovinno manufakturo in anime	
	po konkurenčni ceni.	
Mestni trg 25. t.		

Tovarna JOS. REICH Ljubljana, Poljanaki nasip 4 Podružnica: Še enburgova ul. 4. Podružnice: Maribor Novo mesto Kočevje Gosposka ul. 38. Glavni trg. št. 39.	Barva vsakovrstno blago. Kemično čisti obleke. Sveti oliko ovratnike, za postnice in srajce
---	--